

El potencial de la Catalunya independent

Pere Miret, economista i membre de la Sectorial d'Economia de l'Assemblea Nacional Catalana
Maig de 2022

«...la situació actual de dependència colonial de l'Estat espanyol aboca cada vegada més l'economia catalana a la decadència. No és casualitat que malgrat el volum de l'economia catalana pràcticament no hi hagi grans empreses. El motiu és clarament polític: l'Estat espanyol hipercentralista no ho permet.»

Catalunya té una història mil·lenària com a nació europea. Malgrat ser un país relativament petit, al llarg de la seva llarga història ha fet contribucions universals remarcables més enllà d'haver tingut el primer Parlament, a l'edat mitjana, tal com va dir Pau Casals a les Nacions Unides el 1971. Avui dia si es pregunta pel món sobre catalans universals probablement s'esmentaran artistes com Antoni Gaudí o Salvador Dalí. No obstant això, les contribucions catalanes al progrés de la humanitat abasten pràcticament totes les facetes de l'activitat humana en major o menor grau. Nogensmenys, n'hi ha que han estat silenciades, menystingudes o bé s'atribueixen a espanyols, sobretot com a conseqüència de segles d'opressió, i de subjugació de la nació catalana d'ençà del 1714 per part de l'Estat espanyol.

En el llibre Aportacions Catalanes Universals (2014) hi ha una recopilació de més de dues-centes contribucions catalanes a l'avanç de la humanitat. Dins del camp científic i tecnològic destaca la invenció del telescopi per part de Joan Roget el 1590, el mesurament científic de la composició química de l'aire per part d'Antoni de Martí el 1790, el submarí amb motor anaeròbic per part de Narcís Monturiol a mitjan segle XIX i el primer motor de reacció per a avions per part de l'enginyer Ramon Casanova el 1917! Però també hi va haver millores en el procediment per a l'obtenció de ferro de molta qualitat el segle X, a la construcció de màquines de filar, de les màquines de vapor, del telègraf elèctric, de telers per a teixir vellut de seda i de la màquina d'assecar cafè entre moltes altres més endavant.

La medicina mereix una menció especial. Així, cal destacar el descobriment de la circulació pulmonar i l'oxigenació de la sang per Miquel Servet el 1553, un nou mètode d'operar l'hèrnia crural el 1772, la toxicologia moderna, avenços en immunologia, bacteriologia i fisiologia, l'extirpació de cataractes per facoèresi, el primer banc de sang, l'etiologia vírica d'alguns càncers, el tractament quirúrgic de les fractures de guerra i altres progressos clínics i quirúrgics. Recentment, ja al segle XXI, s'han continuat produint múltiples aportacions, especialment dins del marc de la lluita contra els càncers.

D'altra banda, a mitjan segle XIV el Llibre del Consolat de Mar va ser el codi de dret per al comerç i la navegació marítims de referència al mar Mediterrani i a Europa. També s'obrí a Barcelona la Taula de Canvi el 1401, que es pot considerar com el primer banc públic d'Europa. Actualment, l'economia catalana es caracteritza per la seva diversificació. Tanmateix, és especialment forta en alguns clústers, com el biomèdic i el químic, que tenen la seva base en una llarga tradició de recerca científica i tecnològica, com s'ha apuntat més amunt.

Ara bé, la situació actual de dependència colonial de l'Estat espanyol aboca cada vegada més l'economia catalana a la decadència. No és casualitat que malgrat el volum de l'economia catalana pràcticament no hi hagi grans empreses. El motiu és clarament polític: l'Estat espanyol hipercentralista no ho permet. L'octubre del 2017 va pressionar perquè les poques que quedaven traslladessin la seu fora de Catalunya en un nou episodi d'una llarga sèrie històrica i ho va aconseguir en part.

Amb tot, no hi ha cap dubte que l'economia catalana té un gran potencial. L'efectiva independència de Catalunya significarà no sols la fi de l'espoli que representa un insuportable dèficit fiscal del 8 % del producte interior brut català, més de 17.000 milions d'euros anuals, sinó

també l'alliberament de forces productives i creatives que ara estan latents a causa de la situació actual de tracte colonial per part de l'Estat espanyol, que no es mereix. La història de les aportacions catalanes universals en innovacions indica que Catalunya pot esdevenir un dinàmic pol econòmic en el sud d'Europa i seguir contribuint amb més vigor al desenvolupament de la humanitat.

* * *